

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — t.
Vidéken " 6 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamproht-palota, földszint.
az udvarban hátul.

A horvát összeesküvés.

Kipattant a titok.

Megvan a proklamáció.

Azt a nagy felháborodást, a mely az osztrákokkal szövetkező horvát politikai kalandorok hazaárulása nyomán támadt, Zágrábban is, Bécsben is egyszerű tagadással igyekeztek elcsitítani. Lueger és Frank egyhanguan kijelentették, hogy nem igaz egy ige sem Nagy-Ausztria tervéből. Kijelentették, hogy egyáltalában nem ösmerik egymást s tettek még egyéb kijelentéseket is. Most azonban előtűnik fekszik az a proklamáció, amit annak idején Nagy-Ausztria országos bizottsága nyomatott ki és terjesztett sok ezer példányban a horvát nép között.

A nyomtatott hazaárulás.

Ime, itt a proklamáció, melyet a nem-létező bizottság a mit sem sejtő ártatlan horvátokhoz intézett:

A horvát nemzethez!

Horvátok! A horvát nép politikai ideáljai, nevezetesen a horvát országok kulturális, nemzeti és adminisztratív egységesítése egy erős politikai és autonom kö-

zösszsggé, lehetetlen lesz addig, míg magyar fenhatóság alatt álltok! Amíg a dualisztikus birodalmi alkotmány a birodalom egyik részét a magyar önkény alá rendeli, addig politikátok a magyarokat uralja és vazalusai és szolgálói maradtok a magyaroknak. Egységek és szabadságtok csak úgy teremthető meg, ha a birodalom teljesen átalakul, ha egy egységes föderatív állam létesül, amely felöleli Ausztriát, Magyarországot és Horvátországot.

Erős központi hatalommal szervezett állam a mi törekvésünk, de a birodalom belső területén szabad, független és egyenjogú népek éljenek. A birodalom összes népeinek együvé tartozását reprezentálna egy birodalmi parlament, amelyet az egyenlő és általános választói jog hozott létre. Am az egyes népek különös ügyeit ők maguk intézzék, olyan önállósággal, aminőt Svájc szabad kantonjai, a német birodalom vagy az északamerikai Egyesült-Államok egyes államai élveznek.

Horvátok! E cél elérésére felhívunk, hogy küldjetez bizalmi férfiakat Bécsbe, akikkel tanácskozzunk a program egyes részleteiről. Meggyőződésünk, hogy ők itt, Bécsben, méltó fogadtatásra

találnak. Horvátok! Amíg magyar járomban vagytok, le van kötve a ti jóléteket. Vasutaitokat nem a ti, hanem a magyarok előnyére igazgatják. A budapesti hatalmasok tekintete nem a ti gazdasági jóléteket, hanem önös saját érdekeit vizsgálja. Mezőgazdaságtok teljes pusztulásba vesz egy magyar állam keretében. Csak egységes birodalomban létesülhet természetes, gazdasági és politikai kapcsolata Horvátországnak Boszniával és Dalmáciával.

A birodalmi egység tehát a ti gazdasági jóléteket és nemzeti megizmosodástok kérdése. A birodalmi egység jelenti a ti népetek egységét és alapját a ti szabad fejlődésteknek. Törekedjetez tehát velünk együtt, hogy egy új, szabad, nagy osztrák birodalom létesüljön, amelynek keretében a horvát nemzet önállósága is biztosítva lenne örök időkre.

Bécs, 1905. október 15-én.

Nagy-Ausztria országos bizottsága.

Ez a kedves szöveg még hazaárulóbb, mint amilyennek Lueger és Frank vállalkozását közpölni is mertük volna!

Mit tudott Frank?

Nehogy pedig Frankék ismét tagadhassanak és azt mondhassák, hogy kinyomatása után sem került a szemük elé a proklamáció, ime a következő tények:

Megoldás.

Madelainenek senki sem jószolt jó jövőt a házasságban. Amikor az alig tizenkilenc éves fiatal asszonyka Paul Bonnefoisval, az ötven éves bankárral, nászutra indult, mindenki meg volt róla győződve, hogy ez a házasság igen rövid ideig fog tartani.

Egyesek azt hitték, hogy Madelaine egyedül fog visszatérni Cairóból, más k — és ezek az optimisták voltak, — azt hitték, hogy Bonnefois csak félév múlva fogja a válópört megindítani, amikor Gaston de Chaucelles, az elszegényedett vicomte, Madelainenek lánykori ösmerőse újra Párisba érkezik.

Nem volt igaza egyik pártnak sem. Sem a pesszimistáknak. Madelaine férjével érkezett vissza Cairóból, férjével, a gazdag csokoládégyárossal járt a nagy Opora páholyába és a kritikus félév múlva sem változott meg a házastársak közti jó viszony.

Elvégre is egy fél esztendő nagy idő és Madelaine ez alatt megtanulta, hogy jobb automobilon járni, mint gyalog, jobb ha az

ember Worthnál dolgoztat, mintha maga varrja szegényes ruháerekeit és jobb egy gazdag csokoládé-gyáros téli kertjében pálmaként viritani, mint a szegényes szülői házban, vagy egy éhenkórász vicomte oldalán cserépvirágnak lenni.

Madelaine nem is csinált titkot tapasztalataiból és új életfelfogásából. Megmondta ezt Gastonnak is, amikor ez a kritikus félév leteltével a szép gyárosné boudoirjában jelentkezett.

— Nem, barátom — mondta Madelaine — ezeket a csacsiságokat verje ki a fejéből. Megszökni csak akkor fogok magával, ha a saját automobilján visz vidéki kastélyába. Ez pedig nincs, ugy-e?

— Nincs — sóhajtott a vicomte. — Ez nincs, de volna a dolognak egy más módja is.

Madelaine hangosan felkacagott.

— Nem, édes Gaston, az sem lehet. Paul tulságosan féltékeny, nagyon gyanakvó és csöpp kedvem sincs ahhoz, hogy mint ledér nőt, hűtlen feleséget szegény szüleimhez kergessem vissza. Ezt meg kell

magának mondanom, bármennyire is szeretem, édes Gaston.

— Hát még szeret?

Az asszony bólintott.

— Oh, ha igaz volna, de akkor nem így beszélne velem. Nem, nem.

Madelaine ismét csak mosolygott. De szemé résztvevőn és sok, sok elfojtott szerelemmel nézett a szegény vicomterre.

Három hét múlva, hogy Gaston szomoruan távozott Madelaine boudoirjából, az asszonyka érdeklődni kezdett a csokoládégyár ügyei iránt.

Bonnefois igen örült annak, hogy felesége már az üzleti ügyek iránt is érdeklődik. Elmondta üzleti ügyeinek állását, megösmertette a gyár üzemével, a kivitel nagyságával, sőt, még a csokoládé-gyártás titkaival is.

Madelaine mindezt érdeklődéssel hallgatta.

Egyáltalán érdeklődni kezdett a csokoládé-gyár iránt és néhány hét múlva már kezdett az ügyekbe beleszólni, sőt férjének tanácssal is szolgált.

Ingyen! teljesen ingyen Neuman Testvéreknel a Tiszapalotában legelőgansai és legelőgansabb barna, drapp jökte fel és egész CIPŐK szerezhettek be, mindenki 1 pár férfi cipő vételhez 1 drb. szép nyakkendőt és 1 pár női cipőhöz 1 pár gummisarkot. hol urak-, nők- és gyermekek részére a legelőgansabb és legelőgansabb barna, drapp jökte fel és egész CIPŐK szerezhettek be,

A proklamációt a horvát sajtó hetekig tárgyalta s csaknem valamennyi horvát lap szószerint közölte is. A kis írást, mielőtt kinyomatták volna, kéziratban is, kefele-nyomatban is elküldték Frank dr.-nak, aki, úgy látszik, öntudatlan állapotban írta rá az imprimaturát. De ősmerte is Frank az országos bizottságot, amely a proklamációt kibocsátotta, noha ennek az ellenkezőjét volt bátorsága határozottan állítani. A nagy osztrák hőbort hivatalos lapja, Schwenhagen ur orgánuma, 1905. október 23-án nagy örömmujongással írta meg, hogy Frank József dr. és a Nagyausztria országos bizottságának két tagja Bécsben, az Imperial-szálló télikertjében találkoztak és tárgyaltak.

A nagy találka.

Ugyancsak nem felelték el szorgalmasan tagadni azt sem, hogy Schwenhagen érintkezést közvetített Lueger és Frank között. Ezzel szemben a Gross-Oesterreich 1907 márc. 27-én ezt írta:

Ezerkilencszázöt novemberében, miután Supilo, Polónyi és Kossuth a fumei rezolúciót létrehozták, megkísérelte Nagy-Ausztria országos bizottsága, hogy az osztrákbarát horvát pártok segítségével ellenakciót szervezzon. Bizottságunk ki- eszközölte tehát, hogy Frank dr., a horvát jogpárt elnöke Bécsbe jöjjön és az itteni városházán több óráig tárgyaljon Lueger doktortal.

Ez a találkozás igen érdekes eredményeket szült. Frank dr. formulázta Horvátország jövőjét a legközelebbi esztendőik során és a következő csekélysegeket merte kijelenteni:

— Abban a pillanatban, a mikor a magyarok az osztrák-magyar kereskedelmi szövetséget megszüntnek tekintik és a magyarok keresztülviszik a gazdasági függetlenségüket, akkor Horvátországnak Magyarországhoz való államjogi megkö- töttsége is felbomlott. Horvátország nyom- ban fogantatba veszi Magyarországtól való gazdasági önállósítását. Minthogy Horvát- ország erősebb gazdasági érdekekkel kap- csolódik Ausztriához, mint Magyarország, nagyon fontos Horvátországra nézve, hogy ilyen irányban közös akciót kezd- jen Bécsben.

— Mennyivel jobban menne a mi gyárunk — mondta Madelaine — ha a csokoládén egy nemesi címer ékeskedne. Valami régi francia nemesi család.

Bonnefoisnak tetszett az ötlet.

— Ez valóban jó volna — mondta. — Valami elszegényedett arisztokratát kellene erre a célra fogadnunk. Te talán már gondoltál is valakire?

— Eddig ugyan még nem gondoltam senkire. Nem tudtam, tetszik-e neked az ötlet. De várj csak... Itt van például a fiatal de Chaucelles vicomte... Régi család, az egyik öse IV. Henriknek volt a marsallja, egyik ösanyja a navarrai királynő udvarhölgye...

— Azt hiszem huszezer frankért ide- adja a vicomte a marsallt is, az udvarhöl- gyet is. Mindegyikért évi tízezer frank — mondta Bonnefois, a kit már szinte lelkesi- tett Madelaine ötlete.

Néhány nappal azután, hogy a Bonne- fois-cég csokoládéja a nagy de Chaucelles marsall arcképével került forgalomba, Ma- delaine a Boisban találkozott a vicomte-tal.

Megtorlást!

Világos tehát, hogy hazaáruló konspiráció készült Zágrábban. Ezt most már eltagadni nem lehet. Va- lamiféle megtorlásnak kell tehát következnie, mert képtelenség el- gondolni, hogy a szuverén magyar állam keretén belül alkudozni le- hessen Luegerrel Magyarország bőr- rére, felosztására, Gesamt-mo- narchia alapítására. Ezekkel a horvátokkal többé szóba állni nem lehet, ezeket testvérekül és szövetsé- gesekül fogadni vétek, édesgetni őket örültség, meg nem fenyeíteni mulasztás.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Polgári fiúiskolai beiratás. A debreceni négy osztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában (Abeles-intézet, Nemzetőr-utca 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig fogadja el az igazgatóság.

Debreceni iparcikkek fel- karolása.

A védőegylet gyűlése.

A magyar Védőegylet tegnap tartott elnökségi ülésén Sesztina Jenő elnök azon eszmét vetette fel, hogy az egyesület azok- ból a debreceni és hortobágyi cikkek- ből, amelyek egy a magyaros kiállításuknál és eredetiségüknél fogva, mint emléktárgyul való vásárlásuknál fogva kereskedelmileg értékesíthetők, helyi mesterekkel állítsanak elő egy készletet és lépjen érintkezésbe az egyesület főleg fürdőhelyek és idegen for- galommal bíró nagyszállodák vezetőségével az iránt, hogy e cikkeknek kelendőseget, a vele foglalkozó iparosoknak foglalkozást teremtsen.

Magyar kezek annyi szép, néprajzilag eredeti, a kézimunka szempontjából értékes és jellegzetes dolgot állíthatnának elő, hogy az iparnak ilyenén gondozása nagyon jó szolgálatokat tehetne. Az eszme általános helyeslésre talált és a részletek kivitele

— Ha kedve tartja — szolt elbájolóan, édes mosolylyal Madelaine — holnap délután négy órakor meglátogathat... A férjem ugyanis elutazott.

A vicomte alig tért magához, csodál- kozásából.

— Hogyan? — szolt, — komolyan mondja ezt Madelaine?

— A legkomolyabban.

— De hisz akkor, a mikor meglátog- gattam. Emlékszik rá... Ön olyan elutasító volt és tartózkodó.

— Édes barátom — szolt a gyárosné, — ön akkor a fiatalkori ösmerősöm volt, egyéb semmi. Egy szegény fiatal ember. Ezzel csak nem csalhattam meg a férjemet, a ki a nyomorból szabadított meg. Ugy-e ezt belátja. De most? Most ön üzlettársunk. A férjem társa. Lássá, így ez már nem olyan erkölestelen, sőt mondhatnám divatos. A mint tehát látja, én akkor sem utasítottam vissza, csak éppen arra vártam, hogy a dolognak meg legyen a maga formája.

Jean Terulel.

íránt egyidejűleg megindultak az intéz- kedések.

Bemutatta ugyancsak az elnök egy helyi ipárosnak magyar stílű fajtáikat, amely készítmények minden tekintetben hivatva volnának kiszorítani a nagy mennyi- ségű cseh és más idegen eredetű hasonló készítményeket. Sajnálkozással vette tudom- másul az elnökség eddigi pénziárnoknak Bodnár Gézának lemondását, akinek eddigi önzetlen és odaadó fáradságáért jegyző- könyvi köszönetet mondott.

Ezton hozza tudomására az érdeklődő nagyközönségnek, hogy az egyesület köz- pontja, nem kimélve költséget és fáradságot, a miniszterium és Kereskedelmi Muzeum tá- mogatásával egy nagy ipari címtárt ad ki, mely az összes magyar beszerzési forrásokat magában foglalja. A terjedelmes címtár ta- gok részéről 1 koronáért lesz megszerezhető; a tagok e végből Gaszner titkárhoz fordul- hatnak; a titkár még beszámol a központ több eredményes és jelentős actiojáról, melyek a vezetőség intenzív belső tevékeny- ségéről tesznek tanúságot.

VIDÉK.

Eltávoztott kétféjű sas. Kassán a tegnapi nappal az ottani kaszárnya épüle- tekről eltávoztottak a kétféjű sas és egy- uttal az eddigi német felírást és ennek helyébe mindenütt magyar felírást alkal- maztak.

A sztrájkőrök ellen. Veszprémből írják: A sztrájkoló és kizárt veszprémi fodrászsegédek helyett Bundis János bor- bélymester a fővárosból akart segédeket hozni. Bundis az esti vonattal érkezett Veszprémbe és a borbély- és fodrászsegé- dek más szervezett szakmák munkásaival nagy tömegben vonultak ki az állomásra, hogy a hozott segédeket a munkába való állásban megakadályozzák. A rendörség kellő időben értesülvén az esetről, dr. Kom- játhy rendörkapitány egy szakasz rendörrel kivonult és szétverte a tüntetőket. A ki- zárt segédek ma reggel falragaszokan hirdették, hogy a sztrájkért és a kizá- rásért a mestereket okolják és kéri a kö- zönséget, hogy a kizárt segédek által leg- közelebb nyitandó szövetkezeti borbélyüzle- tet támogassa.

Szerencsétlenség a Szamoson. Szat- márról jelentik: A szatmármegyei Cseke községből hat gazdaember akart tegnap átmenni Badallóra a Szamoson. Öt lóval elhelyezkedtek a kompon, de e közben hirtelen vihar támadt s a villám a kompa csapott. A komp széjjelment és a rajta le- vők a rohanó folyóba estek. Négyen közülük odavesztek. Elpusztult az öt ló is. A ne- gyedik gazda és a komp vezetője nagy ne- hezen megmenekült.

Öngyilkosság életuntságból.

Kötél-halál.

Sűrű egymásutánban dobják el maguktól az emberek legdrá- gább kincsüket, az életet. Az esz- közben nem válogatnak, sok izben képesek megbarátkozni a legbor- zasztóbb halál-nemmel is, csak céljukat érzik. Ez előtt régen az öngyilkosságot megrázó dráma előzte meg, mely érthetővé tette egyesek kétségbeesését, szomorú helyzetét; most azonban haszonta-

Ségszesz, vízvezeték, szivattyú, és fürdő berendezési szerelők

Wilheim és Weinberger Javitások átalakítások
Debrecen, Hatvan utca 4. szám alatt. pontosan, olcsón vállaltatnak.

lan semmisségért gyilkolják meg magukat az emberek.

Ilyen kevés oka volt Turucz György vámospécsi lakosnak is. Az 54 éves ember öregnek érezte már nagyon magát; ereje hanyatlott, vére nem lüktetett már oly hevesen, mint 30 évvel ezelőtt, azután meg néha úgy érezte magát, mintha beteg volna. Ugy gondolta, hogy az ilyen embernek nem való már az élet. Gondolatát tett követte s tegnap reggel felakasztotta magát.

Hozzá tartozói a déli órákban találták meg. Már halott volt. Öngyilkosságát táviratilag jelentették a helybeli ügyészséghez, honnan az eltemetetésre szóló engedélyt megadták.

Bravouros fogadás Hajdu-Szoboszlón.

Egy mértföldet egy lóért.

Érdekes és nem mindennapi fogadás eredményét tárgyalja most Szoboszló közönsége. Néhány nap előtt ugyanis — mint levelezőnk írja — a Bika vendéglőben szórakozott ismerőseivel egy jómódu szováti gazdálkodó. Ez alatt kocsija, amely elé két hevesvérű csikó volt befogva, a vendéglő előtt állott. Eppen arra jart egy fiatal hentes mester, aki tréfián beszólt a vendéglőbe:

— Bátyám, üljön fel. Itt van már a fogat.

— Felülök, ha hazahuzol, válaszolta a jó kedélyű gazdálkodó.

— Jó, hazahuzom, de azért a pej csikóért, — volt a fiatal hentes válasza.

Addig tárgyaltak, amíg csakugyan fogadás lett a vége. A hentes vállalkozott, de a pejesikó volt a fogadás ára. Néhány perc múlva már a gazdálkodó a kocsiján ült, a fiatal hentes pedig húzta. Az előbbi bizott a tiz kilométeres s a szováti hepe-hupás utban; induláskor oda is szólt a hentes mesternek:

— Itt tudod öcsém, nekem Szováton házam van, oda kell beállnod s akkor visszafelé hozhatod a csikót.

A derék hentes, aki Szoboszlón népszerű mester, bizott óriási erejében, hozzáfogott és a szekéron szivarozó gazdát húzta a piacon, a városon végig, nagy néptől kísérvé Szovátra felé. Háromnegyed tizenegyre indult el. A fogadás szeriát naplementig Szovátra kellett érniük.

De a derék hentes-mester jóval előbb megtette az utat. Fél kettőkor már Szovátra alá érkeztek. Kevésre rá a nagy hőségűtől és fárasztó vállalkozástól kimerülten, izzadtan, de a gazdálkodó udvarára húzta be a kocsit.

A kitűzött idő előtt hat órával megnyerte a fogadást s visszafelé már a nyert csikó hátán tette meg az utat a szovátiak nagy ovációjában. Szoboszlón mindenfelé éljenezve fogadták a fiatal hentesmestert, aki derekasan rászolgált arra, hogy a fogadást megnyerje. Ez a fogadás szakértők állítása szerint ezer koronás csikót juttatott a birtokába.

VÁROSHÁZA.

Tíz tanyai iskola. A városi közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy a meglévő és még ezután építendő tanyai iskolákat az állam kezelésébe engedi át. Tíz tanyai iskoláról van szó. A közgyűlési határozatot a kormány jóváhagyta. Az árlejtést az ujonnan építendő iskolákra már a napokban kiírják és a jövő tanévben már állami kezelésbe jutnak a meglévő tanyai iskolák is. Az államosításról a közoktatásügyi kormány leiratban értesítette a tanfelügyelőt is.

Vasutügyi értekezlet. A nyirbátori vasút építése ügyében ma délelőtt 10 órakor értekezletet fognak tartani a városházán. Az értekezleten jelen lesznek Debrecen város, a sámsoni vasút részvénytársaság képviselői és az érdekeltek.

Debrecen muzeuma.

Visszautasított vád.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

Harmadik délután tárgyalta végre a jog- és pénzügyi bizottság a városi muzeum szervezeti szabályzatát. Nem fejezték be a tárgyalást a sok, felesleges szószátyárkodás miatt, hanem ma folytatják.

Napirend előtt Márk Endre szólalt fel és visszautasította a sajtó azon vádját, hogy nem jár fel a bizottsági ülésekre. Hát a mi a felszólalásból bennünket illet, azzal igen röviden végezhetünk. Mi nem állítottuk róla sohasem azt, de nem is állíthattuk, mert megjegyzéseinknek személyes éle nem volt. Mi csupán azt irtuk, a mi az ülésen elhangzott. Ez kötelességünk volt a közönséggel szemben, a kik se az első, se a második napon nem jelentek meg az ülésen, mert akkor azok a felszólalások úgy hangzottak volna el, mintha az illetők háta megett történtek volna, mert a bizottsági üléseknek mi, a sajtó (ez pluraris majestaticus is lehet!) adjuk meg a nyilvánosságot, a melyet szolgálunk. Azután sok igazságot mondott Márk Endre arról, hogy miért nem fejlődhetik Debrecen. Ezt már mi is aláírjuk.

Az ülésen egyébként megint sok szóbeszéd hangzott el, a mi miatt nem sokra haladtak. Tudósításunk az ülésről a következő:

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt: Oláh Károly tanácsnok, dr. Tóby Elek jegyző, Zoltay Lajos muzeumőr, Komlóssy Arthur, Juhász Ignác, dr. Baecó Dezső, Márk Endre, B. Nagy Sándor, Rickl Antal és Kaszanyitzky Endre.

Napirend előtt Márk Endre szólalt fel. Reflektált a sajtónak azon megjegyzésére, amely a bizottsági tagoknak az ülések iránt tanúsított részvéltenségére vonatkozik. Kijelenti, hogy a maga részéről visszautasítja a vádat, mintha ő nem járna a bizottsági ülésekre.

Azt hiszi, mindenki meg van győződve

arról, hogy önzetlenül szolgálta mindenkor Debrecen érdekeit s ha olykor-olykor elmaradt az ülésekről, bizonyára elfoglaltságát gátolta, legkevésbé az indolencia. Attért ezután arra, hogy a város nem fejlődhetik azért, mert egyesek önző egyéni célokkal hozzák összefüggésbe bizottsági tagságukat. Egységes munkáról beszélni nem lehet és ez igen súlyos tünet, amelyből Debrecennek határozottan kára van. Ismételtén hivatkozik arra, hogy ő mindenkor szívesen eljött a város érdekében dolgozni, el is fog jönni, bár azt se bánja, ha ezt a terhet elveszik a válláról.

Ezután a bizottság a muzeum szervezeti szabályrendeletét tárgyalta. Oláh Károly tanácsnok terjesztette elő a javaslatot, mire általánosságban elfogadták a szabályrendelet tervezetét.

Tóby Elek jegyző olvasta az egyes szakaszokat, a melyek a muzeum kezelése, fejlesztése és az emléktárgyak gyarapításáról szóltak. A bizottság részletes tárgyalás során lényegesebb módosításokat nem tett.

Igy a muzeum igazgatói állásáról szóló szakasznál Komlóssy Arthur szólal fel s kvalifikációhoz kívánja kötni. Juhász Ignác hasonlóképen szólal fel. Oláh Károly kijelenti, hogy ez tiszteletli állás s így egyelőre nem szükséges a kvalifikáció.

— De lehet fontos állás ez a jövőben — szól Juhász Ignác.

Az ő felszólalásai után a bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az igazgatói állást rendszeresíteni kell. Komlóssy Arthur kijelenti, hogy a jövőre kérésül a szabályrendelet és jöhet idő, amikor nem kap önzetlenül oly kiváló férfit az igazgatói állásra, mint a milyen most Lófkovits Arthur, éppen ezért óhajtja, hogy állapítsák meg az igazgató javadalmazását és hogy az állás pályázat útján töltessek be.

Juhász Ignác szerint az igazgatói állás felelősséggel jár, azt nem lehet tiszteletből elkívanni senkitől. A bizottság végül úgy módosította a szakaszt, hogy az igazgatót a közgyűlés választja és javadalmazását is megállapítja. Ez esetben nyilvános pályázat útján töltik be az állást.

Ezután a bizottság a többi szakaszokat tárgyalta és kisebb módosításokat tett rajtuk, végül elfogadták a szabályzat többi részleteit is.

Az ülés 7 óra felé ért véget. Ma délután folytatják a tárgysorozat többi pontjainak a tárgyalását.

Halálos szerencsétlenség az István-gőzmalomban.

Szétszakgatta a gép.

Halál munka közben.

Megrázó és halálos végű szerencsétlenség színhelye volt tegnap az István-gőzmalom. Hajnali órákban a gépek bugó zakatolásába belevegyült egy munkás ember halálhőrgése is, akit a transzmisszió szija magával rántott és a szó teljes értelmében szétszakgattott. Őt év óta szolgált a malomban s ez idő alatt számtalanszor megtörtént, hogy a transzmisszió szija lecsuszott, de mindannyiszor a legcsokélyebb baj nélkül helyezte azt vissza.

Hogy a szerencsétlenség mégis megtörténhetett, az csakis a vélet-

ROSE DEZSŐ

Debrecen, Piac-u., Hungária-kávéház mellett.
ALKALMI ajándékok nagy választékban.

Ékszerész

lennek tudható be. A malomban különben ez nem első eset. A múlt évben, mikor az új gépházat szerelték, a transzmisszió szija hasonló módon ragadt magával egy szerelő munkást. A szerencsétlen ember sokáig élet és halál közt feküdt a kórházban, ahonnan csak hónapok múltával távozott.

A halálos végű szerencsétlenségről az alábbi tudósításunk számol be:

Az István malom egyik emeleti helyiségében, ott, a hol a súlyos malomkövek finom liszté őrlik a buzaszemet, negyedmagával teljesített szolgálatot Szabó Sándor kő-őr. Élénk figyelemmel kísérték a gép működését, olykor-olykor egyet-mást igazítva annak szerkezetén. Munkájukkal annyira el voltak foglalva, hogy egymást nem kísérhették figyelemmel. Esteli hat órától kezdve szakadatlanul folyt a munka s már hajnali 4 óra volt. Ekkor történt a szerencsétlenség.

A szédítő sebességgel forgó kerékről a transzmisszió szija lecsuszott. Szabó a bajon segitendő, a szijat újból föltette a kerékre, mely most már a kerék tulsó oldalán csuszott le. Szabó ekkor átnyult a tulsó oldalra, megragadta a szijat és ismét a kerékre akarta föltenni. A lecsuszott szij azonban rácsavarodva a transzmisszió hengerére, Szabó karját elkapta s az egész embert magával rántotta.

Velőtrázó kiáltás adta tudtára ezt a közelben levő Fetykó József, Kerékgyártó Imre és Fekete Ferenc munkásoknak, a kik egy pillanatra megkövülten, borzadva szemléltek a történeteket. Szabót a szij a hengerhez szorítva, villámgyorsan forgatta a levegőben, miközben a szerencsétlen embert hol a vaskorláthoz, hol a falhoz verdeste. A kis gépterem megtelt a munkás kiömlő vérevel.

Néhány pillanatban telt, míg a gép megállott és Szabót borzasztó helyzetéből kiszabadították. Szive lassan vert, ajka mozgott, de szólni nem tudott. A gép szétszakgatta, kitépte karját, két lábát, fejét pedig eltorzította. A szerencsétlen ember szétszakgatott testrészeit úgy szedték össze s helyezték hordágyra, melyen a kórházba szállították. Egyenesen a hullakamarába vitték. Szabó utközben meghalt.

A szerencsétlenség színhelyén még a hajnali órákban megjelent Mile Pál r. fogalmazó s jegyzőkönyvet vett fel. A helyi bíróság folyamán dr. Udényi Nándor h. vizsgáló bíró is kiment és helyszíni szemlét tartott. Ugy a rendőrség, mint a vizsgálóbíró megállapította, hogy a szerencsétlenséget véletlenség idézte elő.

Szabó nős, családos ember, 2 gyermek atyja, a Kórház-utcaán birt szerény lakással. A malom főmolnárjának Zsiha Antalnak jutott osztályrészül az a szomorú kötelesség, hogy a mitsem sejtő családdal a birt közölje. A szegény asszony később megjelent a malomban, onnan a kórházba ment szorongó szívvel, hol azután értesült a borzalmas szerencsétlenség részleteiről. Hogy férjének látása milyen hatással volt rá, annak leírását nem kíséreljük meg. A szegény asszonyt aléltan vitték el férje holtteste mellől.

Az István malom igazgatósága, mint értesülünk, a szerencsétlenül járt munkás családját kegydíjban fogja részesíteni.

UJDONSÁGOK

s Dr. Árvay Béla meghalt. A debreceni ügyvédi kar egyik fiatal, nagytehetségű tagja: Árvay Béla meghalt. Hosszu betegség után hanyta örök álomra szeméit. Családjá a gyászestéről a következő gyászjelentést adta ki: Alólirottak úgy a magunk, mint az összes rokonság nevében is szomorodott szívvel tudatjuk, hogy a szerető férj, apa, vő és testvér dr. Árvay Béla

ügyvéd f. hó 18-án, este 11 órakor, életének 31-ik s boldog házasságának 5-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 20-án d. u. 5 órakor, a vasúti állomástól az ev. ref. vallás szertartása szerint fognak a Kossuth-utcai temetőben nyugalomra helyeztetni. Bóke lengjen porai felett. Áldás emlékére! Neje: Özv. dr. Árvay Béláné szül. Miklóssy Anna. Gyermekai: Sándor, Anna. Apósa és anyósa: Miklóssy Gyula és neje Sántha Mária. Édes anyja: Özv. Árvay Sándorné sz. Vecsey Mária. Testvérei: Árvay Ilona férjezett Miskolczy Lászlóné, Árvay Géza s neje Tóth Irma. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

*** Közigazgatási bejárás.** A kereskedelemügyi miniszter a debrecen—hajdusámsoni h. é. vasút részvénytársaság kérelmére a hajdusámson—nyirbátori h. é. vasútnak, valamint a debrecen—hajdusámsoni és a debreceni helyi-vasút közt létesítendő új összeköttetésnek közigazgatási bejárását dr. Dubszky Alfréd műszaki tanácsos vezetője alatt elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéül f. évi július 24-ik napjának d. e. 9 óráját, összejöveteleli helyül pedig Debrecen városának tanácstermébe tűzte ki. Szabolcsvármegye képviselőtársaságának tagjai részvételében a tárgyaláson részt vesz Sipos Béla vármegyei főjegyző, mint az alispán helyettese és Vajay Endre kir. főrménök, a kir. állami építészeti hivatal főnöke. Nyiradonyban 25-én tartandó tárgyaláson részt vesznek Nyiradony, Mihálydi és Gelse községek, Nyirbátorban 26-án tartandó tárgyaláson pedig Bogát és Nyirbátor községek.

*** A kereskedelemügyi miniszter és a vasárnapi munkaszünet.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter többrendbeli olyan kérelmet, amely a vasárnapi munkaszünetnek kellő indokoltaság nélkül való felfüggesztésére vagy korlátozására irányult, elutasított. Csak a minap helyezte hatályon kívül azon korábbi kereskedelmi miniszteri rendelkezést, amely a fürdőhelyeken vasárnapon az elárulást kivételesen déli 12 óráig engedte meg. Mint most értesülünk, a kereskedelmi miniszter a jégkár elleni biztosítással foglalkozó intézeteknek azt a kérelmét, hogy a vasárnapi munkaszünetet a nyári hónapokra függeszse fel, nem teljesítette. Így e társulatnál is az alkalmazottak teljes vasárnapi munkaszünete biztosítva van.

*** Felvételek a szini akadémiára.** Az országos szini akadémia növendékei sorába felvétettek Debrecenből: ifj. Hegyi János, Oláh Zoltán, Weisz Sándor és Lichtmann Tódor.

*** A Hitelbank debreceni fiókja.** A Magyar Általános Hitelbank már régóta tervezi, hogy Debrecenben fiókját nyitja. A fiók létesítésének ügye — amint értesülünk — annyira előrehaladt stádiumban van, hogy az új fiókját augusztus 14-én megnyitják s egyúttal átveszi a Hitelbankba beolvadt Heller M. és Társa cég telepét. A fiók vezetőjéül Kereszty Kornél, a bank nagyváradfi fiókjának főnök-helyettese van kizemelve.

*** A hadapród biciklijé.** Bálinti Károly 7-ik Vilmos huszárezredbeli hadapródtól ellopták 120 korona értékű biciklijét. — A rendőrség az elloptott biciklit egyik helybeli zálogházban lelta. A zálogház tisztviselőjének állítása szerint azt egy katona zálogosította el.

*** Művészhangverseny.** A szerencsétlenül véget ért Vályi Nagy Gusztávról nem feledkeznek meg a Művészársaság sem. Az ő siremléke javára rendez 21-én d. u. 5 órakor a Margit-fürdő dísztermében művészhangversenyt. Belépti-díj: I. rendű 1 kor. II. rendű 60 fillér. A hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány játssza a Magyar testvérek zenekara. 2. Endrődi S. Visszavárlak. Szavalja Kardos Géza ur az Orsz. Szini Akad. növendéke. 3. Lili-keringő. Éneki Tóth Mariska urleány. 4. Hevesi S. A hatodik pont. Monolog. Előadja Szihtmann Tódor ur. 5. Bordal a „Ninon” c. operából. Éneki ifj. Hegyi János ur. 6. A bíró előtt. Zenés apróság. Irta ifj. Hegyi János. Személyek: A bíró — Lichtmann Tódor ur, A vádlott — ifj. Hegyi János ur. 7. Gyöngyi Izsó. Az ABC. és néneke. Előadja Szakács Iluska urleány. 8. Rajna Csokor. Hajduk-hadnagy operettből Román. Éneki Hikos Vilmos ur, a debreceni színház tagja. 9. Erdélyi Z. Megjött a papa. Vigj. 1 felv. Személyek: A papa — Árkosi Vilmos ur, Rózsika, leánya — Szakács Iluska urleány, Pál, veje — Lichtmann Tódor ur, Bálint, inas — ifj. Hegyi János ur. 10. Induló. A meghívókat már szétküldte a rendezőség. Ha netalán valaki nem kapott meghívót, ez uton hívja meg a rendezőség. Jegyek már korlátolt számban kaphatók.

*** Rác Károly hangversenye.** Rác Károly teljes zenekarával ma este a Hungaria kávéházban nagy hangversenyt rendez. A mai hangverseny műsorán szerepelnek az összes zenei újdonságok.

*** Izgalmas jelenet a Homokkertben.** Izgalmas jelenet folyt le tegnap a Homokkertben. Egyik sikátorszerű zug-utcáján Balogh Gáborné két barátnőjével és egy kis leánykával haladt. Maga előtt egy kocsit tolt, mely tele volt gyümölcsös kosarakkal. Az út közepe fele, ahol éppen legszűkebb az út, szembe jött vele egy tejes szekér, melyen Kokas Imre kocsis ült. A lovak közel érve, megbokrosodtak s egyenesen feléjük rohantak. A kézi kocsi felborult s a lovak lábál alatt összetört. Az asszonyokat a szekér a kerítéshez szorította úgy, hogy mozdulni sem bírtak, míg a kis leány a vadul ugrándozó lovak alá került. Szerencsére a kocsi tengelye egy kerítésfában fennakadt s a lovak nem bírták tova húzni. Sok időbe került, míg a megvadult állatokat annyira megfékeztek, hogy az asszonyokat és kis leányt szorongatott helyzetükből kiszabadíthatták. Baja szerencsére egyiknek sem történt.

*** A tarka szinpad jelenlegi műsora** olyan kitűnő, hogy estétől-estére nagy közönséget vonz a Bika szálloda második udvarán lévő mulatóba. A szereplők mindannyian új erők, akik közül különösen a kínaiak válnak ki csudálatos bűvészeti s vakmerő akrobata mutatványaikkal. Rendkívül érdekes a rongyfestő műsorszám is. Rongyokkal, batyúval jön a szinpadra és egy nagy fekete posztóval bevont táblára dobálja az apró rongyokat. Szétszakgatja a kabátját, mellényét és azokat is felrakja, amíg végül ott áll a közönség előtt Munkácsy világhírű festménye után „Krisztus Pilátus előtt” című kép. A jelenetnek nagy hatása van minden este s a közönség mindig viharosan megtapsolja a rongyfestőt. A műsor többi száma is érdekes és szórakoztató. Nem csoda, hogy Sarkady így estéről-estére telt ház an gyönyörködhetik.

*** Tisztán kezelt és izletes borokat** házhoz is szállít Márkus Sándor borkereskedő. Jég állandóan kapható. Telefon 567.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: György Sándor r. kath. 5 napos, Mohácsi Julianna ev. ref. 23 hónapos, Tóth György g. kath. 65 éves.

* **Hütlén tanonc.** Rutul visszaélt Kiss József csizmadia tanonc gazdájának ifj. Bakóczy János csizmadiamesternek a bizalmával. Gazdája tegnap negyven koronát bízott rá, melyet Kohn Adolf bőrkereskedőnek kellett volna átadnia. Megbízásában Kiss József úgy járt el, hogy a negyven koronát állítólag zsebre vágta s megszokott. Gazdája sikkasztásért feljelentette a rendőrségen.

* **Piaci jelenet.** A piacon történt. Fazekas Károlyné, Hatvan-utcai lakos alkudozásba bocsájkozott egy elárusítóval. Szatyorját maga mellé, a földre tette s úgy válogatta ki a neki tetsző árut. Nagyon el lehetett foglalva, mert nem vette észre, hogy szatyorja eltűnt. Míg ő alkudozott, arra haladt egy csavargón, a ki nem restelt lehajolni érte s eltűnt vele a tömegben. Eddig nem sikerült elfogni.

* **Kórház-vizsgálat.** A kórházi bizottság tagjainak tisztét képezi, hogy a beosztás sorrendjében a közkórházat időnként megvizsgálják. Tegnap délelőtt a bizottság két buzgó tagja látogatta meg a városi közkórházat: Vass Károly kegyesrendi tanár és dr. Bruckner Ernő városi tb. főorvos, akik alapos vizsgálat alá vették az irodai helyiségeket, kórtermeket, gyógyszerteret, konyhát s egyéb helyiségeket. Példás rendben levőnek találták a szenvedő betegek modern berendezésű hajlékát. Kíváncsok volna, hogy e szakbizottság tagjai is pontosan feleljenek meg bizalmi tisztüknek, mert a vizsgálati jegyzőkönyv azt mutatja, hogy nagyon ritkán jelennek meg a kórházban.

* **Uj műsor az Edison színházban.** Ma, szombaton este 6 órától teljesen új műsor kerül bemutatásra. Az új műsor a legszenzációsabb képeket mutatja be, mint a milyeneket mozgófénykép előadásokon még nem mutattak be. „Küzdelmek a létért” című gyönyörű életkép, mely a természet után véteget fel, még csak ma és vasárnap látható, a 6, 8 és 9 óras előadásokon. Holnap, vasárnap az előadások délután 4 órakor kezdődnek este 11-ig tartanak, óránként változatos új és szenzációs műsorral.

* **Lefokozott csendőrőrmester cimen** megirtuk, hogy a csendőrkerület hadbíró-sága tegnapelőtt egy csendőrőrmestert lefokozott. Hirünket laptársunk, a D. F. U. kétségbe vonja. Ennek dacára mi azt egész terjedelmében fenntartjuk. A lefokozás igenis megtörtént, még pedig polgári férfiak jelenlétében, akik akaratlanul is szemtanúi voltak az egész esetnek. A főkapitányság osaknem összes alkalmazottai végig nézték az aktust, akik nem is csináltak belőle titkot.

* **Meglopott hetes.** A kegyesrendiek rendházánál, mint hetes szolgál Sajtós Sándor. Tegnap két napi szabadságot kapott, melyet mielőtt igénybe vett volna, helyettest állított maga helyett. Ez azután úgy felelt meg megbízásának, hogy rahát felkutatva, meglopta. A rendőrség keresi.

* **Intelligens leány,** pénztárnoki teendőkben teljes gyakorlati bir (kitűnő bizonyítványokkal), irodai dolgokban, gépirásban jártas, irodában, vagy jobb üzletben pénztárhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban.

* **Pongyola 5 frt,** Halmágyi Sámuel utóda női és leány-felöltök legnagyobb áruházában, Debrecen.

* **Eltűnt százás.** Egyik régi gazdájának, Fischer Adolfnének meghívására Tarnóczy Gáborné Csapókeri lakos szíves készséggel vállalkozott arra, hogy néhány izletes tortát készítsen. Kézi táskáját a cselvény párnái alá rejtve hozzá látott a munkához, a mely remekül sikerült. Mikor távozni akart elővette készitaskáját, melyet önkénytelenül felnyitott. Alig akart hinni szeméinek. A táskába százötven korona volt, mosi azonban csak ötven koronát talált benne. Allítása szerint egy darab százás bankjegy nyomtalanul eltűnt belőle. Az eltűnt százkoronást a rendőrség keresi.

* **Thaisz Arthur,** előbb Pongrácz Géza papirkereskedésében, fényképészeti készülékek, gramphonok és hanglemezek nagy választékban. Ugyanott megrendelhető havi 5 koronás részletre, Kossuth Lajos azt üzent nagy díszes fali kép.

* **Más vállalat miatt** tíz év óta fennálló üzletemet felosztalom. Raktáramon levő összes árut beszerzési áron bocsájtom t. vevőim rendelkezésére. Bartha Kálmán, városház épület.

* **Szeplő, májfoltok, persenések** ellen biztos hatású a Rózsa arkenőcs. Üdeséget, bűjt kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

**LEGSZEBB KALAPOK
FEKETENEL**

TÁVIRATOK

Aehrenthal utazása.

Ischl, jul. 19. Aehrenthal báró ma délelben 12 óra 15 perckor Gasteinba utazik, báró Gagern követ pedig visszautazik Bécsbe.

Ischl, július 19. Aehrenthal délelben fogadta ő felsége kihallgatáson. A külügyminiszter jelentést tett olaszországi utjáról s hogy Tioni olasz külügyminiszter augusztus 25-én érkezik Bécsbe.

A csongrádi rablógyilkosokat elfogták.

Budapest, július 19. Szatmárról táviratozzák, hogy ott ma elfogták azt a rablógyilkos cigánykaravánt, amely pár hét előtt a csongrádi rablógyilkosságot elkövette. A karaván, amely huszonöt férfi, huszonnégy nőből állott kilenc szekérrel barangolta s tartotta rettegésben a vidéket. A csendőrség valamennyiőket elfogta.

A koreai császár lemondása.

London, július 19. A koreai válsághoz a következőket jelenti a Daily Mail Tokióból: Hajashi vikontenak Szóulba érkezése folytán érdekes fejleményeket várnak. A válság befejezése valóban drámainak ígérkezik. A koreai kormány a császárt sürögősen felszólította, hogy a trónörökös javára mondjon le, mert nincs rá más mód, hogy Japánt megnyugtassák. Li miniszterelnök abban az irányban igyekezett nyomást gyakorolni a császárra, hogy utazék Tokióba, hogy a mikadótól személyesen kérjen bocsánatot, a koreai császár azonban annyira gyűlöli Japánt, hogy ezt a tanácsot aligha fogja megfogadni. De akár eljön a koreai császár Tokióba, akár nem, Japánra nézve ez közömbös, mert ő nem vághatja át a gordiusi csomót, hanem ezt Japánnak kell megtennie.

Budapest, július 19. A Reuter ügynökségnek jelentik Szóulból, hogy Korea császára, miután bizalmas embereivel hosszasan tanácskozott, elhatározta, hogy lemond a trónról.

Tokio, július 19. Az ide érkezett hírek szerint a lemondás ma délelőtt 10 órakor megtörtént.

Sanghai, július 19. A német telepekről érkező hírek a lemondást megerősítik.

Tüntetések Nasi miatt.

Budapest, július 19. Palermóból táviratozzák, hogy Nasi kultuszminiszter letartóztatása valóságos háborgást idézett elő. A nép hangulata izzó, forrongásban van az egész környék. Tiltakozó népgyűléseket tartanak, sőt egyes helyeken a katonaság és lakosság közt összeütközés is történt. Kövek repültek, sőt lövések is dördültek el. Számos elogatás történt.

Budapest, jul. 19. Rómából jelentik, hogy Nasi letartóztatásának híre Siciliában valóságos fájdalmat keltett és gyászt idézett elő. A hangulat forradalmi. A népgyűléseken ügyvédek tartják a vezérszónokokat. A katénasággal összeütközés történt. Egy polgárt agyonlőttek. A folyton érkező forradalmi hírek hatása alatt a Nasi kihallgatását félbe is szakították. A szenátus 23-án tart ülést és dönt Nasi ügyében.

Elsüllyedt hajó.

Stantiago, július 19. Chile fővárosából jön a hír, hogy ott tegnap a Csendes tengeren nagy vihar volt. Több hajó elpusztult, köztük a Toró nevű gőzhajó is elsüllyedt és 18 utas a hullámokban lelte halálát.

Egy kis leány öngyilkossága.

Makó, július 19. Megrendítő dráma játszódott le tegnap Kiss János ottani lakos házában. Kis leánykája, az alig 9 éves Mariska felakasztotta magát. A szegény gyermek súlyos tüdőbajban szenvedett és kis barátnejától értesült, aki véletlenül az orvos véleményét meghallotta, hogy betegségére nincs orvosság. Ez annyira elbusította, hogy öngyilkossá lett. A kis leány megható tragédiája város szerte mély részvétet keltett.

Amerika és Japán konfliktusa.

London, július 19. A Japán elleni jingotüntetés, melyet csak azért rendeztek, hogy az amerikai flotta megnagyobbitását elérjék, befejezést nyert egy autoritativ kijelentéssel, melyet Roosevelt elnök Oisterbaiben tett. Az egész mozgalomnak megadja a kegyelemdőést az a nyilatkozat, mely azt mondja, hogy az elnök nem rendelte el, hogy a csataflottát a Csendes-oceánra küldjék.

Merénylet a gyorsvonat ellen.

Branyickó, július 19. A gyorsvonat ellen intézett vakmerő merénylet ügyében tegnap Papp József vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot. Megállapították, hogy a merénylők az egy negyed kiló súlyu dinamitot a sínre helyezték, honnan a mozdony seprője dobta félre s csak a sinen maradt patronok robbantak fel. Ha a dinamit felrobban, okvetlen levegőbe röptü a vonatot 18 utasával együtt. A merénylet elkövetésével egy elbocsátott vasuti munkást és két társát gyanúsítják, akiket tegnap le is tartóztattak.

Branyicskó, július 19. Tegnap ott újabb merényletet követtek el. A márványbánya kocsisát orvul lölték. A kocsis nyomban meghalt.

Azt hiszik, hogy a kocsis tudomással birt a gyorsvonat ellen intézett merényletről, a tettesek a feletti félelmükben, hogy árulójuk lehet, meggyilkolták.

Uj vasut Ausztráliában.

Melbourne, jul. 19. A felsőház harmadik olvasásában elfogadta a Port-Augustától (Dél-Ausztrália) tervezett vasutépítési munkálatoknak megkezdésére vonatkozó törvényjavaslatot. A vasut kérdése hosszú idő óta volt már vita tárgya. Ez lesz a régen tervezett sivatagi vasut, a melynek célja Nyugat-Ausztráliát a gyarmatközi vasuti hálózatba bevonni.

HIREK

Árvizkatasztrófa Bécsben. Bécsi tudósító telefonálja, hogy Bécsben rengeteg károkat okozott a zivatar és a fergeteg, amely az ideai abnormális nyár folyamán dühöngött. A kárt egész nagyságában még nem lehetett megbecsülni, de annyit máris konstataáltak, hogy a hernalsi és ottakringi kerületekben a kár meghaladja a százezer koronát. A Duna-esatorna vizállása még mindig magas, úgy hogy a közvetlen árvízveszedelem még itt sem mult el. A külvárosokban tömérdek pince vízben áll.

Kitüntetések a postán. A király Ratkovszky Ödön posta- és távirtdafőmérnöknek a műszaki tanácsosi címet és jelleget, Feledi József posta- és távirtdatitkárnak a posta- és távirtdatanácsosi címet és jelleget díjmentesen, továbbá Bartha Domokos, Nicolich Sándor és Schmiermund Ernő posta- és távirtdafelügyelőknek a posta- és távirtdafelügyelői címet adományozta.

A kertész érdemkeresztje. A király, a hivatalos lap szerint, Husznay János nyirbaktai lakos, főkertésznek 50 évet meghaladó hű és példás szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Marólug. Szeif Lina tizenhét éves varróleány családott szerelmében és át akart menni maróluggal egy boldogabb világba. De ebben is családott, mert a marólug csak nagy pusztításokat vitt véghez a gyomrába, a halálát nem okozta. A Rákusban ápolják.

Ingtatlanok forgalma.

Schöffner Ferdinánd és neje veszik a debreceni 7115. sz. tjkvben foglalt 1 hold 648 négyszögöl zsidókerti szőlőt ifj. Sovartz Vilmos és nejétől 25,000 kor.

Deák István és neje Kerek Eszter veszik a debreceni 375. sz. tjkvben foglalt Beresényi-utca 107. sz. házat Szilágyi Ferenc és társaitól 6000 kor.

Zold László és neje Gyulai Teréz veszik a debreceni 9738. sz. tjkvben foglalt 2 hold ujosztású földet Ungvári Andrástól 1900 K.

Tóth Gergelyné Boreczki Sára veszi a debreceni 2138. sz. tjkvben foglalt Jókai-utca 34. számú házat Szabó Andrástól 8000 K.

Csont Tamás és neje Vajtkó Anna veszik a debreceni 9702. sz. tjkvben foglalt 800 négyszögöl Varga-kerti szőlőt Éles Sándortól 1800 K.

Balogh Dávid és neje Bley Gizella veszik a debreceni 5570 sz. tjkvben foglalt külsővásártér 11. sz. házat Boozán Elemér és nejétől 20000 koronáért!

Katona József és neje veszik a debreceni 1350 sz. tjkvben foglalt 14 hold 1300 négyszögöl onlodi földet Rácz Balintné és társától 7200 koronáért.

Kovács Bálint és neje Szorensi Erzsébet veszik a debreceni 9738. sz. tjkvben foglalt 1 hold ujosztású földet Ungvári Andrástól 787 kor. 50 fillér.

Szilágyi Andrásné Debreceni Sára veszi a debreceni 5186 sz. tjkvben foglalt 680 négyszögöl Vargakerti szőlőt Molnár Józseftől 2600 koronáért.

Áru- és értéktözsde.

Július 19.

Budapesti gabonátözsde.

5-10 fillérrel olcsóbb áron elkelt 50 kilogrammonként 25,000 mm. buza.

Rozs változatlan, zab változatlan, szilárd. Tengeri néhány fillérrel drágább.

Az évi 1907 július 17 este 8 órától, 1907 július 18 esti 6 óráig Budapestre

ÉRKEZETT:

Buza	28476 mm.
Rozs	455 "
Árpa	497 "
Zab	1514 "
Tengeri	30548 "
Repce	— "
Liszt	1130 "
Korpa	905 "
Összesen:	36276 mm.

ELSZÁLLITATOTT:

Buza	— mm.
Rozs	113 "
Árpa	— "
Zab	— "
Tengeri	3053 "
Repce	— "
Liszt	11306 "
Korpa	8256 "
Összesen:	17725 mm.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet ingadozó volt és az összes gabonaneműek élénk forgalom mellett tartott maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április 1907	—	—
Buza május	—	—
Buza október	1141	1144-1133
Rozs	—	—
Rozs május	—	—
Rozs októberre	883	886-884
Zab április	—	—
Zab május	—	—
Zab októberre	803	811-804
Tengeri augusztus	608	610-608
Tengeri május	616	620-616
Tengeri július	628	639-633

CSARNOK.

A legszebb.

— Regény. —

Irtá: Than Gyula.

(Folytatás.)

Az iratok átkutatásához nyomban hozzá kezdett. Évek előtt csupán a végrendelet felírásu levél érdekelte s ez teljesen kielégítette. Most egyetlen papírszeletet sem tett félre átolvasás nélkül. Sok közömbös iratot futott át s a türelmét még sem vesztette el. Hanem a mire számított, hogy a napló adatait lecafoló iratokra lel, nem valószínű meg.

Sőt ellenkezőleg. Múltó meglepetésére talált egy másik levelet. Ez a felirat állott rajta: "Felvilágosítások a fiamnak".

Nézte, forgatta a levelet s mielőtt felbontotta volna, gondolkozóba esett.

— Hátha ez a levél zárja magában a titkot, hátha ez ad nekem hatalmas bizonyítékokat a kezembe?

Felbontotta. Egyetlen irat volt benne. Rajnai édes apja sajátkezűleg irta. Azzal a megszólítással kezdte a sorokat: "Kedves fiam!" Csak természetes, hogy Rajnai gondosan, figyelmesen olvasta végig betűről-betűre, szóról-szóra a hosszú iratot.

(Folyt. köv.)

A dunántúli kerületben,

vasuti állomások közelében és dunai rakodóparttal ellátva 2411 hold és 2540 hold tagbirtok (szántó, legelő, erdő, rét és szőlő) megfelelő és kitűnő karban lévő gazdasági épületekkel, továbbá 940 hectoliter évi termelésre engedélyezett, újonnan épült és korszerűen berendezett mezőgazdasági szeszgyárral hasonbérbe kiadó; a birtok ez év november havában vetésekkel együtt birtokba vehető. Részletes értesítést lehet nyerni Szilágyi Imre megbízott ügyvédnél Debrecenben. Közvetítők nem díjaztatnak. 1278

ELADÓ HÁZAK,

amelyeket megvételre különösen ajánlok:

Homokkertben

van egy jutányos házvétel, mely elköltözés miatt igen olcsóért megkapható. Ára 4600 frt. Nagyon érdemes a megtekintésre. Hogy melyik ezen ház, arra az érdeklődők igen szívesen kapnak felvilágosítást irodámban.

Vilmos laktanya

mellett a Szilágyi Ferenc főpincér háza, igen szép új ház, óriási nagy telekkel. Ára 5300 frt. A vételhez csak pár száz frt. szükséges, a többi rajta maradhat törlesztésre.

Paçsirta-útca 26.

számu ház. A venni szándékozók ne szalasszák el a kedvező alkalmat, amely jutányos ára mellett igen szépen is jó-vedelmez.

Jókai-útca 3.

számu sarok ház, van rajta több rendbeli lakosztály, és fűszerüzlet külön koresmahelyiséggel.

Eötvös-útca 91.

számu ház, a tulajdonos másnemű elfoglaltsága miatt igen jutányosan megvehető. Van rajta jömenetelű koresma, több lakosztály, óriási nagy udvar, amely két utcára nyulik át.

Csapó-útca végén.

a Patay telepen igen csinos szép kis ház, teljes kényelemmel berendezve. Ára mindössze 3 ezer frt. Kedvező fizetési feltételek mellett megvehető.

Veress-útca 13.

számu ház. E házhoz is igen jutányosan hozzá lehet jutni a tulajdonos családi körülményei miatt.

Lorántfi-útca 13.

számu ház. Uri lakás, nagy udvar, minden kényelem, külön mosóház és nyári konyha, egészen új modern épület. Ára 11 ezer frt.

Honvéd-útca 14. sz.

ház. Gazdálkodóknak igen alkalmas, uri lakással, óriási nagy udvarral és istállóval. Ára 20 ezer frt.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál a Nagy Lajos „Első Debreceni Adásvételtközzelő Irodája” Csapó utca 13. szám.

VÁSZONÁRU

fehérműek, valamint sifonok és paplanpedóvásznak, virágos és csikos oslvtatok, damaszt étkező és azzur kávé terítékek, damaszt- és frottír törölközők, törölkendők és nankingok, valamint kész női fehérműek és paplanok

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓÁRUK!

nőruhákra; budal kékfestő voalok oosmanosi savannah, indls fulard, batiszt, atlasz szatin. 120 cm széles sima színes francola batisztok, himzett és azzur batisztok, angol zefreok, és szerbvásznak.

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok,

himzett batisztban,

Kész fehérműek

vászon, sifon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, casmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, és divat zsobkendők

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. szám.

Alapított 1842 évben.

NAPERNYŐK

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

BOSZNAV J. és TSA

divatruházában

Debrecen Kossuth-u. 5.

A cégünkkel vásárolt ernyők behúzatát, ha az egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul újonnan behúzzuk.

Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet

részv. társaság

Debrecen, Arany János utca 9.

Kölcsönöket nyújt értékpapírokra, ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre.

Raktárban iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt.

Jelenleg arany, ezüst órák, briliáns fűgök, gyűrűk, jutányos áron kaphatók. 640

918

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérmű, angol ruhavászon, batiszt, kreton, zephyr.

Mosó székely férfiruha szövet
Óriási szőnyeg raktár.

Francia őszi barack,

kilója 70 kr.

Naponta friss érkezés

MOLNÁR JENŐ

csomoge üzletébe

Debrecen, Főter 12. sz. és Simonffy-u 7. sz.

A „POLGÁRI TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET”

DEBRECENBEN, (PIAC-UTCA 83.)

Előnyös kölcsönöket nyújt kezesség mellett, érték-
* papir ellenében és jelzálog fedezet mellett. *

Jelzálog kölcsönök 12 évre is folyósíthatnak,
utólagos kamat elszámolással.

Az igazgatóság.

Ha Kőszvényben vagy csuzban szenved, ha reo-
matikus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

„Tölgyfa balzsam”-ot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb, kőszvényes vagy csuzos betegségek, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatásait.

A Tölgyfabalzsam a balzsamok királya,

mert **hatása gyors és biztos.** Mint lob és dagzmat oszlato szer páratlan. — Csak külsőleg használható egyszerű bedörzsölés által. Egy próba meggyőz arról, hogy a **Tölgyfa balzsam a legjobb szer** a csuz, kőszvény, üőideg zsába, (ischias) ellen feltalált őszes szerök között.

1 üveg Tölgyfabalzsam ára 1 kor. 50 fillér.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza Debrecenben.

Divatos fekete és színes

NAPERNYŐK.

angol, zefir, selyem és csipke

BLOUZOK

nagy választékban

Kontsek Kornél

női és uri divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Minták kívánatra készséggel küldetnek.

920

Házihasználatra

dagasztó-gépet,

mosó, mangorló és facsaró

gépeket,

jégszekrényt

és kerti padokat ajánl

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése

1236

Debrecen, Piac utca 23. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

FÜGGETLEN urinó nem kalandvágyó uriember ismeretségét keresi. Válasz kiadóhivatalba. „Annie” címre kéri.

„Basa halom” — „Distrecio” címen levél van a kiadóban.

Ajánlat.

EGY uri lakás kiadó augusztus 1-től. Paczelt János kertészeti telepen. Ferencz József-ut. 6. szám. 3076

POTVIZSGÁRA előkészít 1—2 középiskolai tanulót tapasztalt tanárjelölt Csapó-u. 11. 3148

PIANINOK, keveset használt 180 frtért kaphatók Schmidt S. zongora és hangszer raktárában. 3058

ÜZLETHELYISÉG (kiválóan alkalmas hentesnek, tej vagy kenyér árusításra stb.) kiadó. Cím a kiadóban. 2987

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejlődése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

HAJ HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrasz, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

HA NINCS PENZE, menjen Keiser Salamon, Hatvan utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debrecen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi- és női ruha, tavaszi és őszi női és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók 2589

PIACIBOLT, három ajtós tíz méter hosszú május elsőre esetleg előbbre kiadó. Cím a kiadóban. 2684

SECESSIO

Ingák és salon órák, pontos zsebórák és szép ékszeres legelőcsöbbsen KURIÁN GYULA órásnál Debrecen, Piac-utca 42

Javítások legelőcsöbbsen Jótállással.

URASAGÓKTÓL levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2047

KIES lekvésű kert, állandó lakásnak is alkalmas épülettel, park és fajszőlővel a városhoz legközelebb. Előnyösen megvehető. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 3082

Kereslet.

HÁROM szobás modern lakást keres fiatal házaspár. Ref. nagy templom közelébe. Cím a kiadóba.

SEGÉD könyvelő felvétetik Ullmann Salamon fűszer nagykereskedésében Piac-u. 61. 3072

KÖNYVELŐI, levelezői vagy utazói állást keres október 1-re. 24 éves érettségizett fiatal ember több évi gyakorlattal. Cím a kiadóhivatalban. 3125

HASZNALT boros hordók megvételre kerestettek. Cím a kiadóban. 3043

KORREPETITOR kerestetik egy V. gyn. oszt. tanuló előkészítésére. Csakis komoly fellépésű VI. VIII. gimn. oszt. tanuló lehet. Cím a kiadóban. 3080

„KLARISSZA 18” levele van a kiadóban.

FIU 15—16 éves írni olvasni tudó mint elárúsító felvétetik a bekési kenyér üzletbe. 3084

Ügyes fiu pincér tanoncnak felvétetik a Debrecen söresarnokban. 3082

FIZETÉSES és ingyenes tanuló leányok felvétetik Batthányi-u. 10 sz. 3130

ÜGYES, jóírású leány Lőfkovits ékszerésznél felvétetik. 3086

Eladás.

EGY vaskonyha, egy drb. nyitott stélázi főkö-
kal és egy lisztes láda eladó. Péterfia 76. 3146

KITÜNŐ működő sódaráló malmot olesón el-
adok. Cím: Bethlen utca 20. 3141

A CSAPOKERTTEL határos Geréby kertben
300 négyzetöles házhelyek előnyös feltételek
mellett 12 évi törlesztésre eladók. Ha a vevő
400 ko onát befizet, igényt tarthat egy téglá-
ból épült egy s oba, konyha, kamarából álló
lakóházhoz. Értekezhetni a telopen lakó meg-
bizottal. 2740

ELEGÁNSAN butorozott tiszta szoba kiadó
Piac-utca 30. 3083

ELADÓ 2 és fél nyilas szőlő, fele csomogó
féle bor, a vétel ár fele rajta maradhat, bő-
vebbet a Takarek és Hitelműzset pénztáránál.

HATVAN utcai kert 7. sz. nyaraló, szőlő gyü-
mölcsös terméssel együtt elutazás végett
eladó. Értekezhetni ugyanott. 3116

Eladó ház,

a Széchenyi kertben, amely csaknem ezer
négyzetögl területen fekszik, ebből 300
négyzetögl az udvar, mely fiatal park-
fákkal és rózsákkal van beültetve, ehez
jön aztán külön felkerített baromfiudvar,
különálló galambpad és 700 négyzetögl
konyhakert, a melyen régi termő gyü-
mölcsfák — tulnyomóan körték — és 4
éves csomogó gyümölcsfák vannak tele-
pitve, az egész kert terület az öszön 80
cm. mélyen t földforgatva.

Ez óriási telken van épület is, mely
kisebbszerű szerényebb épület ugyan, de
mögében foglal előszobát, fürdőszobát,
hálószobát, vizitszobát, honyhát, ebédlőit,
spájt, kamrát és van egy nyári konyha
nyári ebédlővel, táskamra és igen jóvizű
szivattyús kut. Torna felszerelés (hinták
és nyújtó) Szabad és portmentes levegő.
Az előszoba, fürdőszoba, téli konyha és
folyósó valamint a kamrák betonozva
vannak. Telefon bevezetve. Eladási ára
3600 frt., mely összegből azonban egy
fillér sem engedtetik. Bővebb felvilágo-
sítást nyújt a Nagy Lajos Irodája Csapó
utca 13. szám, 1269

A. 653. szám.
1907.

Szállodások vendéglősök és más bortulajdonosok figyelmébe,

Alantjelzett a pincék kezelésében jár-
tas ember elfogad

pince munkákat

helyben és vidéken szerény díjazásért.
Szives megkereséseket kér Pincé-
mester címen Késes utca 62, sz. 5. aító.

Kiadó pincék.

A zencdének Csapó- és Vár-utca
sarkán levő házában. Értekezhetni

Dr. Márton Kálmán

ügyvédnél

Piac-utca 74. sz. a.

Elóda nyaraló.

A Ferenc József uton igen szép helyen
téli-nyári lakható lakással, jóvíű kut-
tal, szőlő és gyümölcsösökkel. Ára 5000 frt.
Kölesönteher van rajta 2000 frt. Felvilá-
gosítást készséggel nyújt a
Nagy Lajos Adásvételeket hirdető Irodája
Csapó utca 13.

Eladó szőlő.

A Sesta kertben 1800 négyzetögl
szőlő. nyaralóval, parkkal ellátva, akár
egy darabban, akár felosztva eladó. Az
épület vízvezetékekkel, jó vizű kuttal,
fürdőszobával van ellátva s a kisvasut
megállójához közel fekszik. Értekezhetni

Dr. Márton Kálmán

ügyvédnél.

Piac-utca 44. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium az 1907.
évi július hó 12-én kelt 45097/907. sz. rendeletével a dunaföldvár — deb-
recen — mármaroszigeti állami körut 218.570—221.330 km. szakaszán
létesítendő kisköburkolat vagy bármely más rendszerű jó minőségű bur-
kolat püspökladányi átkelési szakasz előállítását 74878 kor. 80 fill. ösz-
szeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálat fogantatásának biztosítása céljából az
1907. évi július hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára a debreceni m. hir.
államépítészeti hivatal helyiségében (Szent-Anna-utca 25 sz. I. emelet.)
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Kis köburkolattól eltérő rendszerű burkolatra teendő ajánlatok
mellé a burkolati kőanyagból 2 drb pecséttel ellátandó oly méretű kő-
minta melléklendő, minő méret mellett a kivitel történni fog. — Egyben
a kir. Józsefműegyetem mechanikai laboratóriumával kapcsolatos kísér-
leti állomás hiteles bizonylata melléklendő a kőanyag fagyállóságára
vonatkozólag.

A versenyezni óhajtok felkéretnek, hogy a fentebbi munkálat vég-
rehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után szá-
mitandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott
zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek
figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és rész-
letes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hi-
vatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debrecenben 1907. július hó 5-én.

Hajdumegyei m. kir. építészeti hivatal.

Nyomatott a körforgó, épen a Debreceni Ujság Nyomdájában. (Tulajdonos: Than Gyula.)